

TINH HOA VĂN HỌC DÂN GIAN NGƯỜI VIỆT

**NHỮNG
ÔNG
TRẠNG
DÂN GIAN
LỪNG DANH**

Tranh: Nguyễn Bích - Tạ Huy Long

TRẠNG QUỲNH

Truyện tranh màu

TINH HOA VĂN HỌC DÂN GIAN NGƯỜI VIỆT

Vẽ tranh:
Nguyễn Bích

Tô màu:
Tạ Huy Long

Tuyển chọn, biên soạn lời:
Ngân Hà

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

Bản quyền tác phẩm thuộc về Nhà xuất bản Kim Đồng, 2012.

MỤC LỤC

[Đổi đáp với Tú Cát](#)

[Giấu đầu lòi đuôi](#)

[Cúng thành hoàng](#)

[Thi văn](#)

[Vụ kiện chôn văn](#)

[Thét Chúa "đại phong"](#)

[Đào trường thọ](#)

[Chơi gà](#)

[Thử mề](#)

[Cây cải tiên Chúa](#)

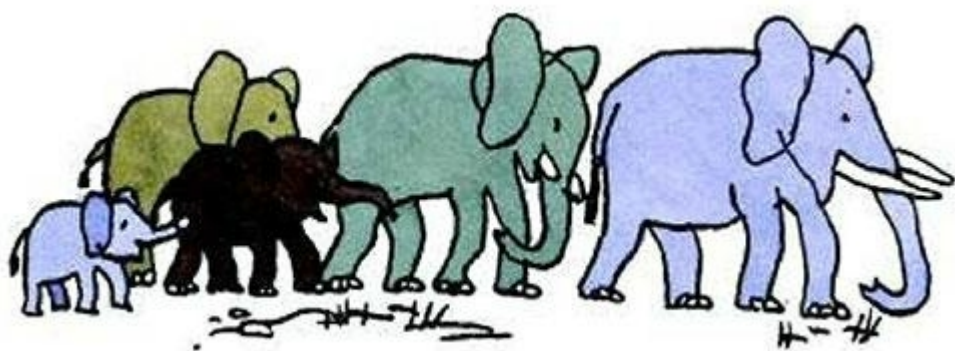
[Chơi trâu](#)

[Thi vẽ](#)

[Trang đi sứ](#)

[Coi thử miệng quan](#)

[Người bạn vô danh](#)

Đổi đáp với Tú Cát

Ngày Quỳnh còn nhỏ, trong làng có một ông đồ có cái tên rất xấu: Đồ C...út.

Ông đồ đã xấu tên, xấu người lại xấu cả nét.

Một hôm thấy Quỳnh giặt váy cho mẹ dưới ao, ông ta ngứa mồm nói:

CHAO ÔI! THẾ KIA CÒN HỌC CHỮ
THÁNH HIỀN LÂM SAO ĐƯỢC?

ĐÚA CON NÀO CHẢ CÓ THỜI
NÀM TRONG BỌC VÁY MẸ. NAY
MẸ TÔI ỒM, EM TÔI CÒN NHỎ,
TÔI LÀM VIỆC ẤY THÌ CÓ GÌ
ĐÁNG XẤU
HẢ ÔNG ĐỒ
C...ÚT?

Một lần khác, Quỳnh đang quây cám cho lợn cần ăn, ông đồ lên giọng thách đố:

LỢN CẦN ĂN CÁM TỐN
NÀY CHÚ HỌC TRÒ GIẶC
VẬY KIA, CỎ GIỎI ĐỐI Đ

Quỳnh thấy con Vàng đang ngủ chân khách lạ, bèn nói ngay:

**"CON VÀNG THÍCH MÙI ÔNGu, NÓ NGỦI CHƠI CHO ĐỒ
THÈM. CHÓ NHÀ NÀY KHÔN LẮM, CHỚ NGẠI NÓ CẢN CÀN."**

Thờ

i ấy, gặp lúc vua chúa ăn tiêu xa xỉ, quốc khố bị vét sạch sành sanh.

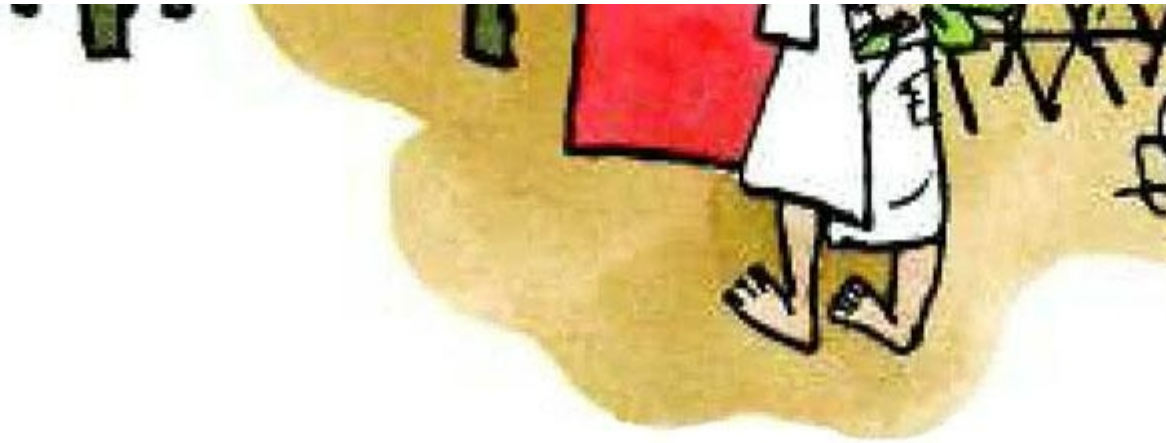

Nhà vua bày ra trò "Tam quan sinh đồ", kẻ nào háo danh, chỉ cần bỏ ra ba quan tiền, không phải thi cử, vẫn được công nhận đậu tú tài.

Nhờ vậy ông đồ Cút trở thành ông tú. Khi xin cấp bằng, ông-tú-ba-quan liền khai chệch tên thành Cát.

Một ngày nọ Quỳnh đi qua nhà tú Cát...

Quỳnh rụt rè hỏi:

**"THƯA, ĐẤT ĐỔI VỚI
TRỜI, VẬY HUNG(3) ĐỔI
VỚI CÁT(4) CÓ CHỈNH
KHÔNG Ạ?"**

Ông Tú ra vẻ hiểu biết:
"CÒN CHỮ NÀO CHỈNH HƠN NỮA"

Quỳnh vào vườn hái lá cúc tàn về bóp tay cho mẹ...

... khi ra về viết thẳng một lèo:

ĐẤT NÚT CON BỌ HUNG

Rồi quăng bút chuồn thẳng.

~~ĐẤT~~
NÚT
CON
BỘ
HÙNG

Đọc về đối chưa ráo mực:

TRỜI SINH ÔNG TÚ CÁT

ĐẤT NÚT CON BỌ HUNG

Tú Cát mới biết mình bị hố.

Ông ta chỉ còn cách hòa vôi trắng quét phủ lên cho nhanh để che lấp dòng chữ tai ác kia.

Giấu đầu lòi đuôi

Thời ấy, kẻ nào dám nhìn vào mặt vua chúa khi các ngài ngự ra ngoài thì bị chém đầu...

Một hôm, Quỳnh tắm dưới sông, nghe tiếng loa dậm dọa, biết là đang có cuộc du hành của Chúa.

Đội kiệu Chúa gần tới nơi, Quỳnh tông ngông chạy lên cạn.

Quả nhiên Chúa nhìn thấy, cho đòi tới hạch tội, Quỳnh thưa:

Hôm ấy, nhờ tài đối đáp, Quỳnh đối mặt với Chúa mà không bị trị tội.

Cúng Thành Hoàng

Mấy ngày liền vợ Quỳnh ốm, không chịu ăn uống gì cả.

CHỈ TẠI ÔNG HAY TRÊU
CHỌC VUA, BẮNG BỔ THẦN
THÁNH, NÊN CÁC NGÀI TRỪNG
PHẠT VỢ CON ÔNG CHO BIẾT
TAY CHẴNG THUỐC THANG
NÀO CHỮA ĐƯỢC!

Quỳnh cố bầm bụng cười hỏi vợ:

V

ợ "lệnh" cho Quỳnh phải đến cúng thành hoàng làng.

Chiề

u về, Quỳnh lược hai quả trứng gà và sắp một khay trầu rượu.

Đế

n đình thờ thành hoàng, Quỳnh đặt lễ, thắp hương và đọc rằng:

**CHÚ LÀ KẺ LỚN TRONG LÀNG
TA LÀ NGƯỜI SANG TRONG NƯỚC
ĐÔI BÊN CHÚC TƯỚC
HƠN KÉM MÁY ĐÀU?
BỞI VỢ TÓ ĐAU
PHẢI RA KHẮN VÁI
PHIÊN CHỢ THÌ TRÁI
BIẾT MUA SẮM GÌ?
CÓ CON GÀ RI
NÓ VỪA NHẢY Ồ**

**VẬT LÔNG MÀ MỒ
NGHĨ CŨNG THƯƠNG TÌNH
THÔI CHÚ ANH LINH
XOI HAI TRÚNG VẬY.**

Trong lúc đợi tàn hương, Quỳnh hái một nắm hương nhu, ngải cứu...

Cúng xong, Quỳnh đợi tàn hương, nhón hai quả trứng vào túi rồi cáo lui.

Quỳnh mang nắm lá về, sắc lên lấy một bát nước đặc đem cho vợ uống.
Quỳnh dỗ vợ:

**"CÁC NGÀI BAN HƯƠNG NHU, NGẢI CỨU ĐỂ MẸ NÓ UỐNG
CHO KHỎI BỆNH ĐÁY"**

Vợ Quỳnh đỡ bát nước uống một hơi. Không biết do thờ cúng thành hoàng làng, hay do ăn quả trứng và uống bát nước lá, ngay đêm hôm ấy, vợ Quỳnh khỏi bệnh.

Vợ chồng Quỳnh vừa ăn trứng vừa tám tặc khen lộc ngon, ăn xong khỏe khoản hẳn lên.

Thi văn

Nhữ

ng năm ấy, trường thi hỗn độn, không nghiêm: quan trường thông lung với sĩ

tử, có kẻ mồi lái ăn giá trước, càng nhiều tiền càng đỗ đạt cao... Quỳnh đi thi
cột để xem những trò gian lận ấy ra sao.

Má

y người giám thị cứ ngáp nghé rình mò, Quỳnh giả tảng không biết, hứng bút
đề một bài thơ tứ tuyệt có ý cho họ đọc:

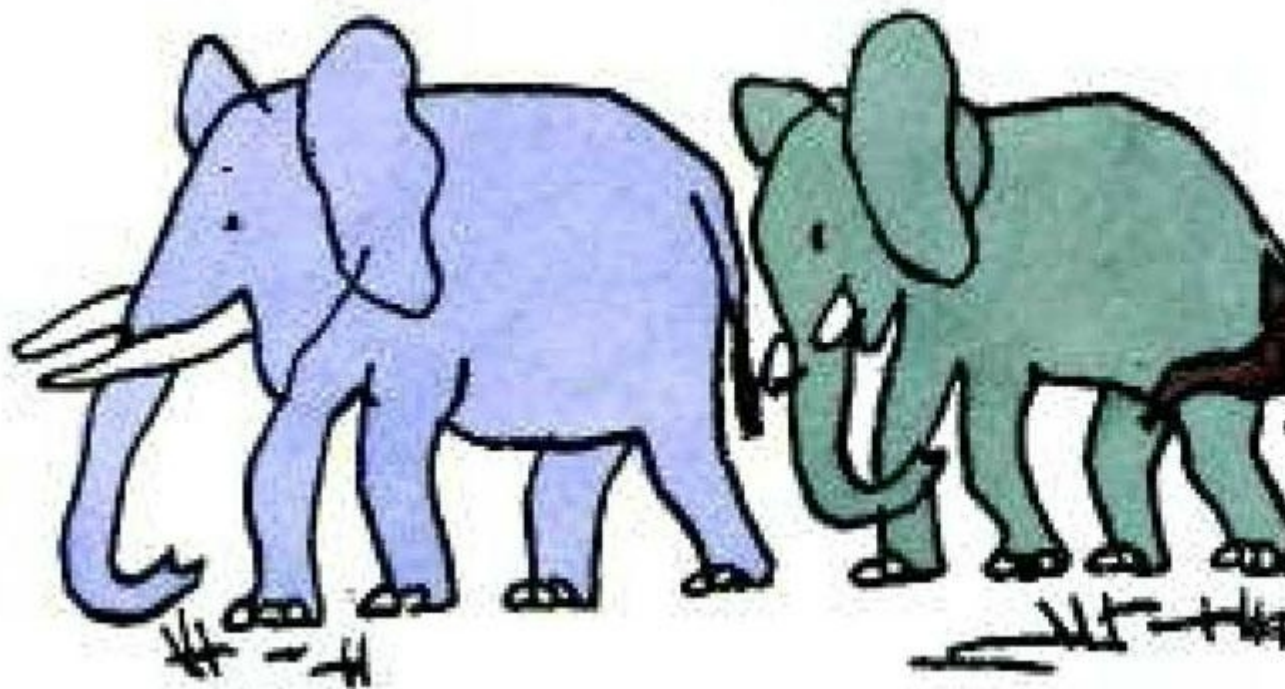

Các quan vôi vàng kéo nhau đến.

Trong lúc đó Quỳnh buồn tay vẽ thêm mấy chú voi con nữa.

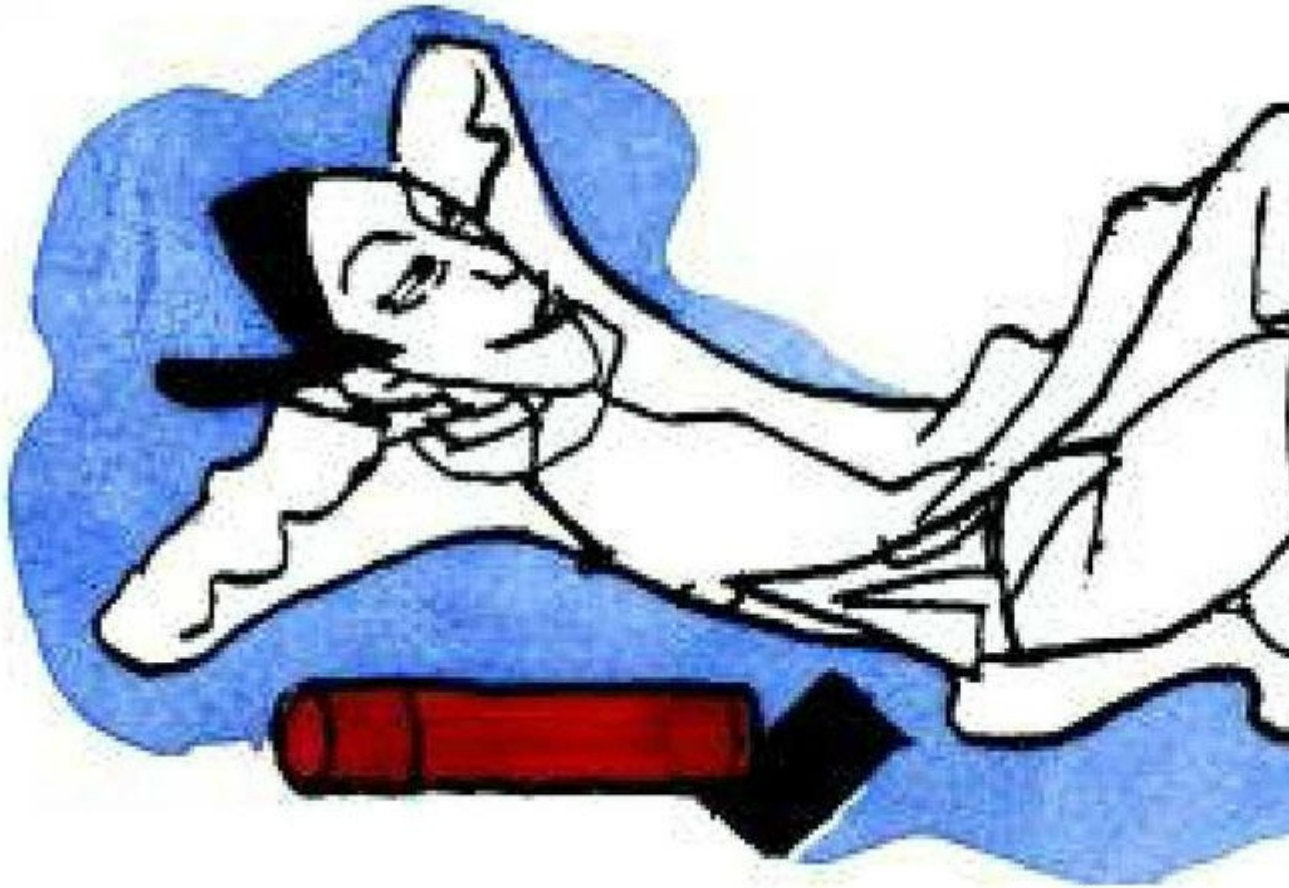
Đợ

.....

Cả bọn tên tò bám nhau lảng.

Kì thi ấy Quỳnh là người bị đánh hỏng đầu tiên.

Vụ kiện chôn vùi

Một hôm, thầy Quỳnh đeo ống quyển bước thung thăng, các quan trường bèn đòi xem bài.

Nói rồi Quỳnh rảo bước về phía sau dãy nhà nhỏ. Các quan phái ngay một tên lính theo chân.

Quỳnh cho vào ống quyển các chất ô uế và một vốc châu châu sống, rồi lấy sáp ong bịt kín nắp lại.

Đợi cả đám có mặt đông đủ, quan đốc thị trình trọng xin phép quan đề
điều cho mở tang vật.

Khi ông quyền được mở đám châu châu vôi vãi phóng ra, làm vậy bản khắp người các quan.

Là

n này, đích thân Chúa phải đứng ra xử kiện.

Quỳnh tự bào chữa:

"KHẢI CHÚA! THẦN TỰ BIẾT VĂN MÌNH KHÔNG AI NGƯỜI NỔI, ĐÃ PHẢI ĐEM CHÔN ĐI CHO KHUẤT, CÒN CÓ GÌ CÁC QUAN TRƯỞNG CÒN CHO NGƯỜI XÓI LÊN?"

"BẮM, QUỲNH KHÔNG CHÔN VĂN MÀ CHÔN MỘT QUYỀN CHÚA ĐẦY CHÂU CHÂU VÀ NHỮNG THỨ NHƠ BẮN"

Quỳnh biết bọn quan trường đã cho tẩy uế cái ông quyền ấy rồi, chúng sợ Chúa thờ phải mùi xú uế, Quỳnh bèn cãi:

Chúa hỏi đến tang vật, quả không có gì ngoài chiếc ống tre đã được rửa sạch sẽ. Không có cớ buộc tội Quỳnh, Chúa phải xử hòa.

Thết Chứa "Đại Phong"

Một hôm chúa Trịnh phàn nàn với Trạng Quỳnh.

Chúa thấy làm lạ:

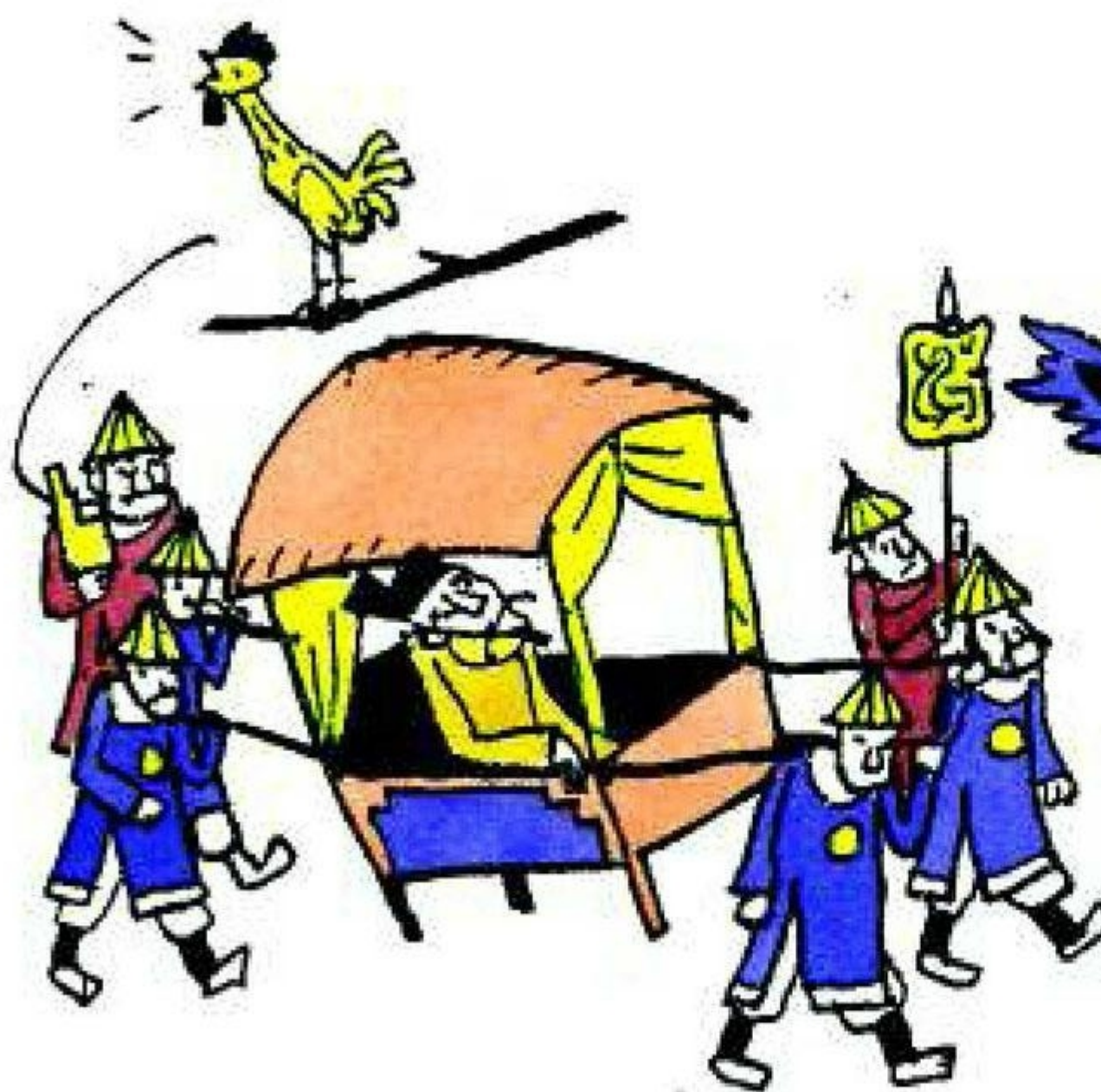
TA CHƯA HỀ
ĐƯỢC THƯỞNG
THỨC MÓN ẤY,
CHẮC HIẾM
LẮM?

HIẾM TRÁ
MUỐN
PHẢI KÌ
LẮM

Mấy hôm sau, Trạng Quỳnh viết thiệp cho gia nhân mời Chúa đến nhà thết tiệc mam đá. Chúa vội vàng đến ngay.

Mặt trời xé bóng, vẫn chưa thấy món ăn quý dọn ra. Mùi cá kho lẫn mùi khói bếp hàng xóm làm Chúa ứa nước dãi. Ngài cứ nằm dài bóp bụng.

Chúa bảo Quỳnh:

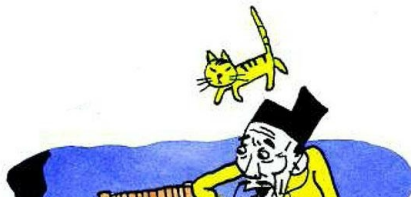

Trạng làm bộ miễn cưỡng dạ một tiếng, rồi hét vọng xuống bếp:

Mâm cơm được bung lên, chỉ có một bát com, một ít rau muống luộc và một chiếc hũ sành.

Chúa ăn cơm rau chắm nước đại phong ngon xót. Chỉ một loáng lại đưa bát cho Trạng xới tiếp. Chúa ngắm nhìn chiếc hũ rồi bao Trạng:

“NÀY KHANH, ĐẠI
PHONG LÀ MÓN GÌ
MÀ NGON LẠ VẬY?”

"BẮ

M CHÚA, ĐÂY CHỈ LÀ MÓN THƯỜNG NGÀY CỦA CON NHÀ DÂN."

"HAI CHỮ ĐẠI PHONG LÃ NGHĨA THẾ NÀO?"

"NHÀ CHÚA TỰ GIẢI LẤY KHẮC RÕ."

Chúa lâm nhâm:

"ĐẠI PHONG? ĐẠI LÀ LỚN, PHONG LÀ GIÓ, TỨC LÀ GIÓ LỚN PHẢI KHÔNG?"

Trạ

ng tùm tùm giảng giải:

"BẦM CHÚA, ĐẠI PHONG ĐÚNG LÀ GIÓ LỚN, MÀ GIÓ LỚN ẮT PHẢI ĐỔ CHÙA. ĐỔ CHÙA THÌ SƯ, VẢI BỎ CHẠY XÔI OẢN... MẤT HẾT, KHIẾN TƯỢNG BỤT NÀO CŨNG PHẢI LO... MÀ TƯỢNG LO THÌ LÀM SAO Ạ"

Chúa không trả lời được. Hồi lâu Trạng mới chịu cắt nghĩa:

"TƯỢNG LO MÀ NÓI LÁI CÓ PHẢI LÀ LỘ TƯƠNG KHÔNG Ạ?"

"THÀ

N BÀY CÁCH NINH MÀM ĐÁ, NHƯNG ĐÃ LÀ ĐÁ THÌ ĐUN ĐẾN BAO GIỜ CŨNG KHÔNG ĂN ĐƯỢC. CHÚA CỨ NGỒI CHỜ, ĐẾN LÚC BỤNG THẬT ĐÓI, MIỆNG THẬT THÈM, BẢY GIỜ CHỈ CẦN MẤY LŨNG CƠM, ĐĨA RAU VỚI MÓN TƯƠNG ĐỤNG TRONG CÁI LỌ NÀY CHÚA TẮT THẤY NGON MIỆNG"

Chúa chịu Quỳnh nói là phải, cảm tạ ra về. Từ đó trước bữa ăn, Chúa lại nhớ đến cái món "mầm đá" của Quỳnh.

Đào Trường thọ

Có người dân vua một khay đào. Mỗi chùm năm quả đẹp, to bằng nhau.

Liên trong mấy buổi chiều, khay đào chỉ được đưa ra khoe rồi lại cất nguyên vào chỗ cũ.

Hoàng hậu và các hoàng tử công chúa đều rất thèm, cũng không ai dám mó tới.

Một hôm Quỳnh được vời vào châu, trông thấy khay đào, ông liền thân nhiên với tay ngắt rồi một chẽ hai quả ngồi ăn ngon lành.

Quần thần sợ xanh mặt. Ngay hôm ấy, Quỳnh bị đưa ra luận tội trước triều đình. Các quan chiếu luật đều đồng thanh khép Quỳnh tội khi quân, phải chém đầu, nhà vua sắp phê án thì Quỳnh vừa khóc vừa nói:

XIN BỆ HẠ RỘNG LƯỢNG
CHO THẦN NÓI MẤY LỜI
THÌ DÙ CÓ CHẾT CŨNG
CAM LÒNG

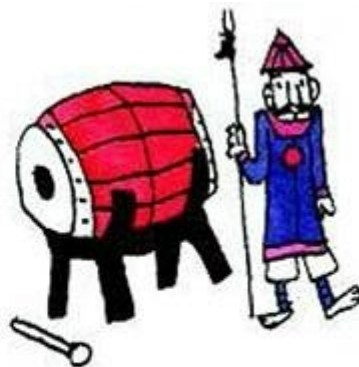
THẦN NGHE NÓI MỘT
QUẢ ĐÀO NÀY SỐNG
TRĂM TUỔI, NẾU BỆ
HẠ ĂN CẢ CHÙM, SẼ
SỐNG THÊM NĂM
TRĂM TUỔI NỮA....

THẦN AO ƯỚC
SỐNG LÂU ĐỂ THỜ
BỆ HẠ NÊN MỚI
ĐÁNH LIỀU, KHÔNG
NGỜ NUỐT VỪA
KHỎI MIỆNG..

Vua nghe Quỳnh nói chí tình chí lí nên tha tội chết cho Trạng.

Đế

n lượt người dâng đào sợ bị tội, lại phải kiếm một khay quả quý đến xin Trạng nói khéo với vua cho mình được yên thân.

Chọi gà

Bị Quỳnh chơi xỏ nhiều phen, bọn hoạn quan tìm cách trả miếng lại Trạng, chúng mở cuộc chơi gà, có cả Chúa đến xem thi đấu. Sới chơi mở vào một buổi sáng tại sân nhà Trạng. Hai đối thủ đang găm ghè nhau ở vòng thứ nhất.

Gà của Trạng đập cánh phành phạch, nhảy chồm ngay lên mỏ đầu đối phương.

Ngay lúc ấy con gà kia ra miêng. Nó xia cựa đâm vỡ ức con gà của Trạng. Kẻ chiến bại ngã lăn, rũ lông cánh, nằm giãy đành đạch.

Chúa ngồi xem cười khoái trá. Người xem chán ngán bỏ ra về, còn bọn hoạn quan thì reo hò đắc thắng.

Một tên lên giọng khiêu khích:

"CÓ KỂ DÁM BẢO GÀ CỦA TRẠNG MẤY LẦN CHỌI THẮNG GÀ CỦA SÚ TÀU."

Trạng làm bộ phiên đáp:

"TRƯỚC KIA GÀ CỦA TÔI CỨNG CỰA LẮM, NHƯNG TỪ KHI BỊ THIỀN NÓ MỚI ĐÂM RA ĐỎ ĐÓN THỀ NÀY"

Bấy giờ Chúa và đám hoạn quan mới biết Trạng chơi xỏ, nháy mắt rủ nhau rút quân cho mau. Trạng vẫn không tha, cứ lễ ôm con gà chết chạy theo mà khóc rằng:

KHỐN NẠN THÂN
MÀY GÀ ƠI! MÀY ĐÃ
KHÔNG CỐ... CÒN
ĐUA ĐỜI LÂM GÌ...

... CỨ NGỬA NGHỀ
TRANH CHOI... HU... H
MÀY CHẾT NHỤC NH
HÈN HẠ CỨNG ĐÁN
ĐỜI MÀY

HU HU,
GÀ ƠI LÃ...
GÀ ƠI!

Bọn quan đóng chặt mấy lần cửa vẫn còn nghe văng vẳng câu chửi mỉa
đau như hoạn.

Thử mèo

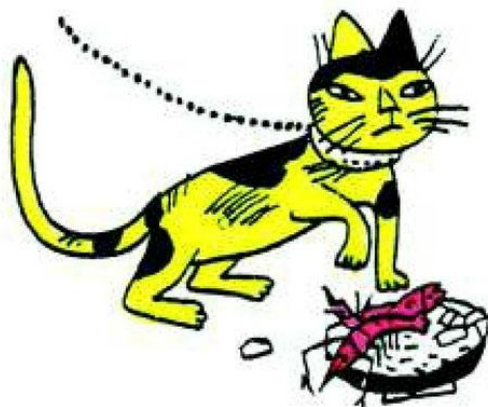

Trong số các mỹ nữ, cung phi của nhà vua, nàng Hương là người được vua sủng ái nhất, nàng muốn được vua luôn luôn quan tâm đến mình nên mới tặng vua một con mèo.

Đức vua quý con mèo đó lắm.

Người

Người đặt tên mèo là Cầu Vồng và thưởng riêng cho nó một sợi xích bằng hạt trân châu.

Còn tôm he, thịt, nem công... là những món ăn hàng ngày của Cầu Vòng.

Thá

y vua ham chơi với mèo quá, Quỳnh ngứa mắt lắm. Một hôm, lừa vua sợ ý, Quỳnh bắt Cầu Vòng mang về, thay sợi xích bằng một đoạn dây thừng rồi buộc mèo vào chân giường.

Con mèo quen mùi phú quý, nằm bẹp một chỗ không chịu ăn.

Mấy ngày sau Quỳnh đặt một đĩa cơm trộn tôm he, thịt nỡn, cạnh đĩa cơm hầm trộn rau, xương cá rồi quan sát Cầu Vòng.

H

ể mèo sà vào đĩa thức ăn ngon, lập tức Quỳnh đánh cho mấy roi... Cứ như vậy, dần dần Cầu Vòng quen với com rau nhà Quỳnh.

Trạng đặt tên mới cho Quỳnh là Ái Hương.

Lâu dần cứ nghe Ái Hương là mèo xán tới...

Nghe gọi Cầu Vồng là mèo quặp đuôi bỏ đi...

Chỉ trong vòng mười hôm, mèo đã vào khuôn phép, sống như một con mèo nhà thường dân.

Nhà vua mất mèo quý, sai quân lính đi tìm.

Ít lâu sau Quỳnh bị phát giác, bị vua triệu vào cung.

Nhà vua nhận ngay ra Cầu Vòng, người giận lắm bảo Quỳnh:

Quỳnh thân nhiên nói:

Nhà vua chấp nhận lời Quỳnh, sai đưa ra hai đĩa thức ăn khác nhau. Hai ba lần vua gọi "Cầu Vòng" con mèo cứ lảng. Cũng không thấy nó mon men đến đĩa cơm thơm phức.

Đế

n khi Quỳnh gọi "Ái Hương" thì mèo chạy đến và chén một mạch hết nhẵn đĩa cơm rau.

Nghe Trạng gọi "Ái Hương", vua chột dạ, biết mình bị xỏ ngâm, nhưng vì đang đứng bên hoàng hậu nên ngài đành ngậm bồ hòn khen ngọt:

Quỳnh đắc thắng ôm Ái Hương ra về.

Cây cải tiến Chúa

Trạ

ng vốn không luôn lọt, nịnh bợ, chúa Trịnh không ưa. Nhân một lần, Trạng không tuân lời, Chúa nghĩ ra một kế trả thù cho hả giận.

Chúa sai bọn lính nội phủ đến nhà Trạng.

Lũ lính tuy sợ Trạng, nhưng phải làm theo lệnh Chúa.

Trạng cảm lắm nghĩ bụng: "Nhà chúa đối xử cặn tình với ta, đã vậy... thì rồi có ngày..."

Đợt

i đầu vụ rau, Trạng ra chợ chọn mua một cây cải thật to. Khệ nệ vác đến dâng Chúa.

Tướng Trạng muốn cầu thân, Chúa bảo nhà bếp nhận cây cải và giữ Trạng lại dùng bữa luôn.

Trong bữa ăn, Chúa khen:

TRẠNG KIẾM Đ
ĐƯỢC GIỐNG CẢI
THƠM NGON Đ
ĐÀ THẾ?

THẾ NHÀ CHÚA QUÊN RỒI Ừ?
NHỜ HƠI PHÂN CỦA LÍNH
NỘI PHỦ, ĐẤT NHÀ
TRẠNG MỌC LÊN CÂY
CẢI TỐT, CHÚA ĂN THẤY
NGON THẦN THỰC

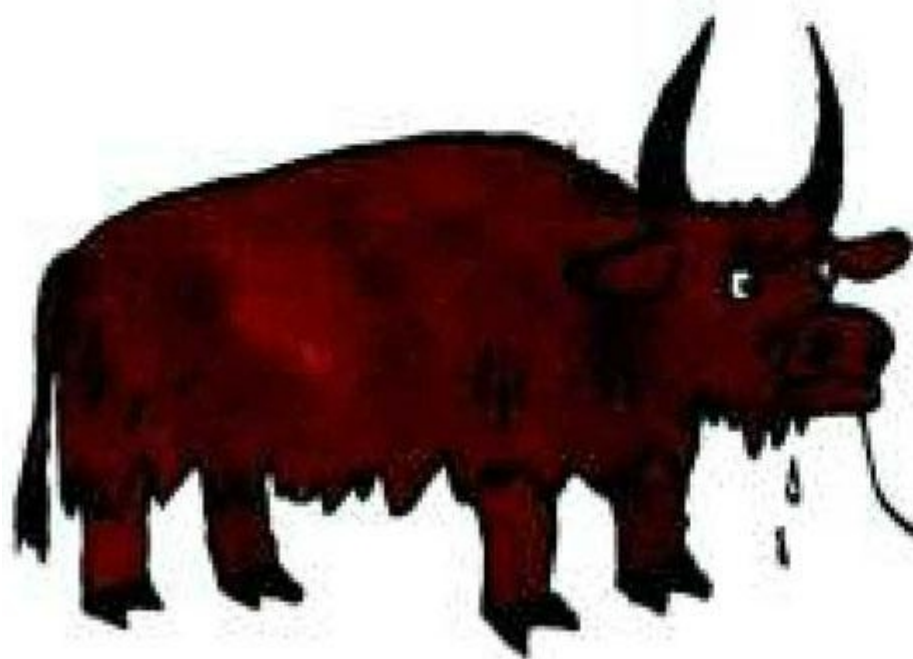
Chúa chót ăn rồi, thật là há miệng mắc quai.

Chơi trâu

Một lần sứ Tàu mang một con trâu to cao, hung dữ sang thách vua nước Nam mở hội chơi.

MÓ
H

BÊN NÀO
LÀM LỄ T

Nhà vua vời Quỳnh đến. Trạng nhận lời thách đấu và... chỉ nhận một chọi một.

Hôm chơi trâu, Trạng dẫn ra đấu trường một chú nghé con. Chú nghé đang khát sữa, liền chạy tới rúc vào bụng trâu Tàu tìm vú mẹ. Trâu Tàu là trâu đực, bị rúc vào bụng buồn quá không chịu được...

... Nó lồng lên, chạy ra ngoài vạch vôi.

Lẽ ra, sứ thần của Tàu phải mổ trâu để làm lễ tế sông. Nhưng vì muốn giữ hòa khí giữa hai nước, Trạng để sứ thần dắt trâu về.

Thi vẽ

Lần khác sứ Tàu thách vẽ:

Cuộc thi bắt đầu. Tiếng trống vừa điểm sứ Tàu sắp vẽ xong một con chim.

Còn Trạng đã nhúng cả mười đầu ngón tay vào mực...

... Rồi vạch mười nét ngoằn ngoèo trên mặt giấy, Trạng bảo sứ Tàu:

S

ú chỉ vào những cột lớn trong cung điện:

**"NGÀI HÃY NHÌN CHO KỸ NHỮNG CON RỒNG ĐƯỢC CHẠM
TRỔ KIA, ĐỂ KHỎI BÉ CÁI NHÀM..."**

Quỳnh nghiêm mặt đáp:

**"TÔI ĐÃ VẼ NHỮNG CON RỒNG ĐẤT, NHỮNG CON VẬT CÓ
THẬT CÒN NHỮNG CON RỒNG KIA MUỐN TÔI ĐIỂM THẺ NÀO
MÀ CHẲNG ĐƯỢC."**

Sứ Tàu phải chịu thua cái lí của Trạng.

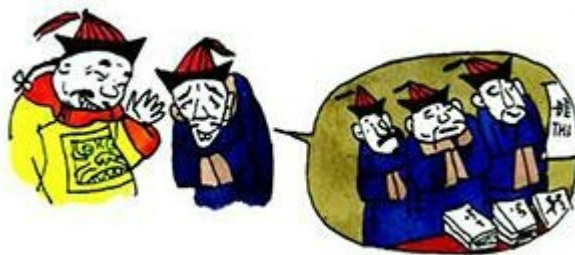

Trạng đi sứ

Tương truyền có lần Trạng Quỳnh được cử đi sứ sang Tàu.

Nghe tiếng Trạng hay chữ, triều đình bên Tàu muốn thử tài bèn chọn người cho biết đề thi trước, để độ tài văn bút với sứ Nam.

Lúc Quỳnh vào trước bệ rồng, thấy đã sắp sẵn ki án bốn phía.

Quỳnh thi lễ rồi bước tới chiếc ki ản đặt ở góc phía nam, lát sau ba vị quan văn của Tàu vào ngồi ở các ki phía bắc, phía đông, phía tây. Vua Tàu truyền lệnh cho cuộc thi văn phú bắt đầu.

Mộ

t người lính đang tay đánh gọn một tiếng trống, rồi cầm dùi trở lên trời, sau đó bỏ đi.

Quỳnh chưa rõ đầu đuôi ra sao nhưng cũng hí hoáy viết liên hồi, chẳng ra lỗi chữ nào cả.

Ngoáy một chap mỗi tay, Quỳnh cuộn bài nhét vào ống quyển, đem nộp.

Lúc đi qua ki ản người ngồi trước, Quỳnh nhanh mắt liếc thấy bốn chữ: "Thơ trông vắn thiên", liền tưởng tới tên lính đánh một tiếng trống rồi cầm dùi trống lên trời. Hóa ra đề thi là vậy.

Trạng bám bụng cười thầm, rồi nghĩ sẵn một bài thật chính.

Thi xong, các quan được lệnh ngồi nguyên tại chỗ.

Vua Tàu mở bài của sứ nước Nam ra xem, nhưng không xem nổi. Ngài cho

vời các quan học sĩ nổi tiếng vào, vua tôi cùng xem và đều lắc đầu. Chưa ai từng thấy thứ văn tự lạ lùng như thế bao giờ.

Trở lại bệ rồng, hoàng đế quờ sứ nước Nam viết bài như đánh đố. Quỳnh làm bộ hỏi hân:

Vua Tàu bằng lòng cho Quỳnh viết lại. Quỳnh viết một lúc xong bài văn phú "thơ trống vắn thiên".

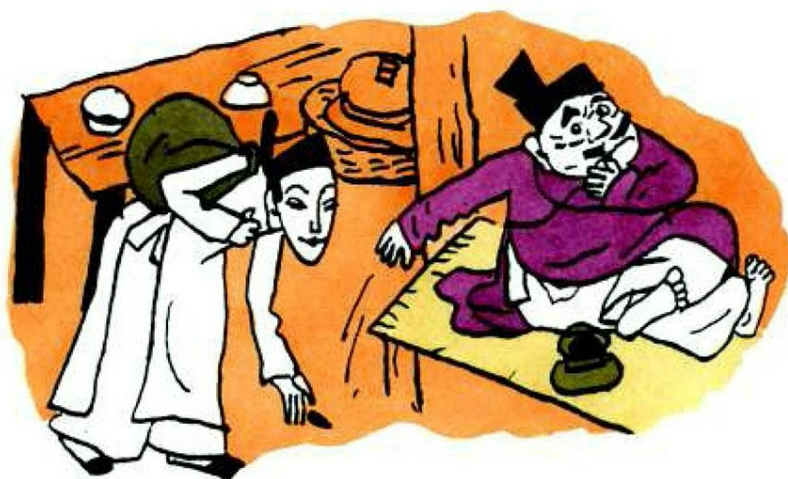
Bài đưa lên, Vua xem tám tắc, quần thần cả sợ, Vua hỏi:

Quỳnh tâu:

"Ở NƯỚC NAM, NHỮNG NGƯỜI TÀI GIỎI CÓ TỚI HÀNG TRĂM, HÀNG NGHÌN... CÒN NHƯ HẠNG THẦN... THÌ ĐẾM KHÔNG XUÊ, ĐÁNG GÌ MÀ DÁM KỂ VỚI QUÝ QUỐC."

Coi thử
miệng quan

Một người khách lạ ăn mặc xoàng xĩnh, dừng chân nghỉ trưa tại một quán nước ven đường.

Lúc ấy ở quán có viên quan bệ vệ đang chễm chệ ngồi nhai trà.

Người khách thấy viên quan quảng miếng bã trà xuống đất, liền cúi xuống nhặt lên ngắm nghía.

Quan cười mỉa mai:

Biết mình bị xỏ viên quan tức giận:

"MI PHẢI ĐỔI LẠI CÂU VỪA NÓI. NẾU KHÔNG ĐỪNG TRÁCH TA DỮ ĐÒN"

Người khách ra chiều sợ sệt, luống cuống. Thấy vậy, quan đặc chí, gật gù:

"NGƯỜI SẮP ĂN ĐÒN! AI BẢO XÁC XƯỞNG DÁM LỘNG NGÔN VỚI TA!"

Quan còn nói thêm:

"KHÔNG ĐÓI ĐƯỢC CHỈ CÓ NÀM DÀI XUỐNG RƠI SONG CÓ SẴN ĐÂY RỒI."

Người

khách vội hắng giọng:

ĐỒ NHÀ KHỔ VỪA NHỎ VỪA THÂM

Viên quan lạng người đi, miệng không ngớt lảm bảm:

"MAY RA CHỈ CÓ TRẠNG QUỲNH MỚI ĐỐI NỔI, KHÔNG NGỜ..."

"KỂ NGHÈO NÀY CHÍNH LÀ QUỲNH ĐÁY Ạ! TÔI MƯỢN CÂU CÁCH NGÔN CỦA BÀ CON KỂ QUÊ ĐỂ ĐỐI LẠI THÔI MÀ."

Người bạn
vô danh

Lúc còn học ở trường Quỳnh không phục tài ai. Một hôm có một môn sinh đáng người mảnh khảnh, xin nhập học đến lạng lẽ ngồi cạnh Quỳnh.

Đợi thầy ra xong đề người môn sinh ấy cầm bút viết luôn một mạch...

Quỳnh ngồi vẽ nhăng nhít chưa vội làm bài, chợt nhìn sang người ngồi cạnh bất giác giật mình vì thấy người ấy viết nhanh lạ lùng...

Quỳnh lân la mượn đọc, không khỏi kinh ngạc vì lời văn lưu loát, ý nghĩa uyên thâm.

Quỳnh làm quen với người bạn mới, xin được biết họ tên, người ấy nói:

"ĐỂ LÀ MỘT KẺ NGHÈO HÈN Ở TẬN HẢI DƯƠNG LỰC HỌC NON NÓT, KIẾN THỨC CÒN THÔ THIỂN ĐÂU DÁM XÜNG DANH VỚI NGƯỜI."

Quỳnh càng kính phục, thiết tha mời người ấy về nơi mình trọ học để hàn huyên, mong kết bạn tâm giao, người ấy bèn nói:

"NẾU NGƯỜI QUẢ CÓ LÒNG YÊU MẾN THÌ BA NGÀY NỮA, LÚC MẶT TRỜI MỌC XIN MỜI ĐẾN QUẢNG VĂN ĐÌNH Ở PHÍA ĐÔNG THÀNH."

Ba ngày sau Quỳnh đến nơi hẹn. Người bạn đã đứng đợi sẵn từ bao giờ... Đôi bên vui mừng dắt tay nhau đi đến một túp nhà gianh. Một ông già đáng chừng là lão bộc ra mở cổng.

Người

Quỳnh nghe câu trách ngọt hai vành tai đỏ ửng. Chuyện trò hồi lâu người môn sinh giữ khách lại dùng cơm.

Bữa cơm chỉ có rau luộc chấm tương mà chủ và khách đều ăn rất ngon lành. Đến quá trưa Quỳnh từ tạ ra về. Chủ nhân tiễn ra tận cổng:

Nói xong đặt vào tay Quỳnh một xâu tiền kẽm, Quỳnh lấy làm lạ về cách cư xử của người bạn:

"VỪA MỚI MAY MẮN GẶP NHAU, SAO ĐÃ VỘI NÓI NHỮNG LỜI CÁCH BIỆT! ĐÂY VỚI NƠI ĐỆ HỌC CÓ XA XÔI GÌ MÀ HIỀN HUYNH PHẢI CHU CẤP LỘ PHÍ?"

Chủ nhân chỉ mỉm cười rồi cứ bắt Quỳnh phải nhận xâu tiền.

Quỳnh đi mới độ mười bước ngoái cổ trông lại, chẳng thấy nhà cửa đâu cả, chỉ thấy lớp lớp cây xanh, cỏ rậm. May mà gặp một người tiều phu, mới biết mình đang đi lạc vào chân núi Phụng Hoàng.

Nơ

i này thuộc tỉnh Hải Dương cách Thăng Long khá xa. Theo hướng người tiều phu chỉ, Quỳnh bỡ ngỡ lần ra ngoài chân núi. Quỳnh đi suốt đêm hôm ấy và gần hết ngày hôm sau mới về đến nơi trọ, thở không ra hơi. Đường đến chỉ đi một thoáng mà đường về phải lặn lội cả đêm lẫn ngày. Đếm lại số tiền kẽm còn thừa có bảy đồng.

Quỳnh đem số tiền cất vào tráp
tráp ra, bảy đồng tiền ấy đã biến m

Cũng từ đây, người ta nhận th

TRẠNG

NHÀ XUẤT

55 Quang Trung - Hà Nội. ĐT: 04

Internet web site: <http://www.nxb>

CHI NHÁNH NXB

102 Ông Ích Khiêm - TP Đà Nẵng. ĐT

Email: m

CHI NHÁNH NXB KI
268 Nguyễn Đình Chiểu - TP Hồ C
Email: cnkimc

Chịu trách nhiệm xu
Chịu trách nhiệm bản
Biên tập : TẠ HUY L
Trình bày l
Trình bày
Sửa bài : N

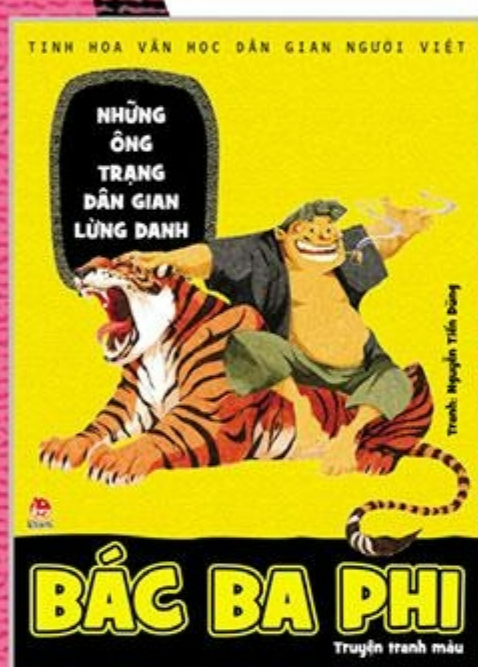
In 2.000 bản - Khổ 18 cm x 25 cm - Tại
Đăng kí kế hoạch xuất bản số 04-
Quyết định xuất bản s
In xong và nộp

TR ÔNG TR

Trong lịch sử có những ông trạ
đỗ đạt. Nhiều giả thiết cho rằ
đỗ hương cống dưới
huyện Hoàng

Truyện Trạng Quỳnh là những t
sắc, phong phú của người lao đ
bọn vua chúa, tính kiêu ngạo c
hư tật xấu trong đời sống xã hội
nổi từ mấy trăm năm nay, đã là
thuộc ít nhất dăm ba chuyện c
chuyện Trạng Quỳnh n
Cuốn truyện tranh này
của Trạng

www
www.fac

- (1) Tên ông đồ trùng với món mà loài chó ưa thích.
- (2) Cẩn, Tồn, Khôn, Càn, bốn chữ đối rất chỉnh mà còn có ý xỏ ông đồ hay nói càn.
- (3) Hung là dữ.
- (4) Cát là lành.
- (*) Chỉ quan sơ khảo và phúc khảo.